

Overige bijlagen

bij het verdiepingsprogramma
Haalbare missie:
Plannen maken en evalueren

Bij Kompas 1: werkblad 'Met Paulus en Timoteüs op pioniersreis'

Bij Kompas 2: werkblad 'Met de monniken naar Schiermonnikoog'

Bij Reisgids: tekst van de reisgidsvideo

Bij Reisgids 1: werkblad 'Actieplan'

Bij Route: Tool voor het bepalen van een vervolgroute

Werkblad

'Met Paulus en Timoteüs op pioniersreis'

Hij (Paulus) kwam ook in Derbe en Lystra. In Lystra ontmoette hij een leerling die Timoteüs heette, de zoon van een gelovig geworden Joodse vrouw en een Griekse vader.

Timoteüs stond goed aangeschreven bij de gelovigen in Lystra en Ikonium, en Paulus wilde hem met zich meenemen op reis. Hij liet hem eerst besnijden ter wille van de Joden in Lystra en Ikonium, die immers allen wisten dat Timoteüs een Griekse vader had.

Op hun tocht langs de steden stelden ze de gemeenteleden op de hoogte van de besluiten die door de apostelen en de oudsten in Jeruzalem waren genomen en droegen hun op zich daaraan te houden. De gemeenten werden steeds sterker in het geloof en het aantal leerlingen nam dagelijks toe. Ze trokken door Frygië en Galatië, omdat ze door de heilige Geest werden verhinderd Gods woord in Asia te verkondigen. Toen ze bij de grens van Mysië kwamen, wilden ze doorreizen naar Bitynië, maar dat stond de Geest van Jezus hun niet toe. Daarom trokken ze door Mysië tot ze de kustplaats Troas bereikten. Daar kreeg Paulus 's nachts een visioen, waarin een man uit Macedonië hem toeriep: 'Steek over naar Macedonië en kom ons te hulp!'

Toen Paulus dit visioen had gezien, wilden we meteen naar Macedonië vertrekken, omdat we eruit opmaakten dat God ons geroepen had om aan de mensen daar het evangelie te verkondigen.

Handelingen 16:1-10, NBV21

Werkblad

‘Met de monniken naar Schiermonnikoog’

Tot 2015 bewoonde een groep monniken van de kloosterorde van de Cisterciënzers abdij Sion in Diepenveen. In de hoogtijdagen woonden er zo'n 60 monniken. In 2015 waren dat er nog maar 8. Te weinig om het enorme kloostercomplex te kunnen onderhouden en blijven bewonen. Er moest een ingrijpend besluit genomen worden. In een proces van geestelijke onderscheiding besloot de helft van de gemeenschap een nieuw klooster te stichten op Schiermonnikoog. De andere helft van de monniken was te oud om dit avontuur aan te gaan. Zij vertrokken naar de abdij in Westmalle, van waaruit abdij Sion ooit gesticht was.

(Laat hier in het verhaal [deze video](#) zien.)

Op Schiermonnikoog betrokken de monniken een woonhuis in het gelijknamige dorp. Daar werden plannen gemaakt voor de bouw van een kleinschalig nieuw klooster, op een mooie plek in de duinen. Maar een deel van de bewoners van Schiermonnikoog kwam hiertegen in verzet. In de uitzending (45 min.) van Kruispunt Special, [De monniken van Schier](#), wordt in beeld gebracht hoe de monniken hiermee omgaan. Een van hen vertelt over een brief die ze ontvingen waarin stond: 'Ik dacht dat de monniken bescheiden waren. Nu gaan ze een duur klooster bouwen op zo'n mooie plek.' Zijn reactie daarop is: "Dat was wat mij betreft kritiek die ertoe doet." In een gesprek met de interviewer vertellen de monniken dat er verdeeldheid ontstond onder de eilanders en dat dit het moment was om te zeggen: 'Dit willen we niet.' Op de plek waar het nieuwe klooster had moeten verschijnen zegt abt Alberic: "Maar dit plan gaat niet door. Dus we laten het helemaal los en we gaan iets nieuws beginnen."

Dat nieuwe begin is er gekomen. In 2018 kochten de monniken voormalig landhuis en later herberg Rijsbergen op het eiland. In 2021 is dit gebouw geopend als [Klooster Schiermonnikoog](#). Het biedt ruimte aan 10 kloosterlingen en 6 gasten.

Tekst van de reisgidsvideo

Introductie

Kan jij in maximaal drie zinnen zeggen wat de missie is van jullie proefplek? Zo ja, dan hebben jullie een stip op de horizon gezet.

Om die stip te kunnen bereiken, heb je een plan nodig. Daarmee bepaal je een route, een weg naar je doel. Maar **bij een proefplek kun je de hele route meestal niet in één keer overzien**. Daarvoor is de aanpak vaak te experimenteel. **Nadat de richting is bepaald, wordt daarom een eerste stap in die richting gezet. Daarna wordt er teruggekeken en bijgesteld, voordat de volgende stap wordt gezet.**

Denk hierbij aan een dolfijn. Die zwemt steeds een stukje in een bepaalde richting. Maar telkens komt ze even boven water, voordat ze weer een duik neemt en verder zwemt. Over dit doorgaande proces gaan we het hebben in deze tweede video van de module 'haalbare missie'.

Een actieplan opstellen

Straks komt de dolfijn weer terug. Maar onze windbuggy is hier ook een helpend beeld. Deze buggy staat model voor je proefplek. Met een windbuggy wil je ergens naartoe. Maar je rijdt offroad, in een zanderig gebied waar niet altijd duidelijke paden en richtingwijzers zijn. Met de missie heb je een richting bepaald. Je weet waar je naartoe wilt. Je hebt een stip op de horizon gezet. Maar hoe kom je daar? Wat is de meest begaanbare route en wat heb je daarvoor nodig?

Misschien weet je nog dat ik in de vorige video Joel Barker citeerde? Hij heeft gezegd: "Missie zonder actie is alleen een droom, actie zonder missie is tijdverdrijf, maar missie mét actie kan de wereld veranderen." Bij een missie hoort dus actie. En daarbij hoort een plan. Voor het maken van zo'n plan noem ik een paar bouwstenen.

- **Aannames en doelen**

De missie is je hoofddoel, dáár wil je naartoe. Maar om daar te komen, zijn tussenstappen nodig.

Je bedenkt welke stappen je dichterbij het hoofddoel brengen. Daarmee ga je aan de slag. Besef hierbij dat je aannames doet over wat je denkt dat helpt om je hoofddoel te bereiken. Of een klein doel bijdraagt aan het grotere doel moet in de praktijk nog blijken.

Om dit vooraf zo goed mogelijk te kunnen inschatten en achteraf te kunnen controleren moet je doelen SMART formuleren. Dat staat voor **Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden**.

Een voorbeeld: stel dat het jullie missie is om het leven in een buurt aangenamer te maken, met glimpen van Gods nieuwe wereld. Een stap op die weg zou kunnen zijn: het plaatsen van tien fleurige plantenbakken voor Pasen. De 'aanname' is dan dat dit de buurt en de mensen die daar wonen zal opfleuren. En dat je daaromheen meteen iets kunt vertellen over de betekenis van Pasen. Maar pas als je dit gaat doen, zal blijken of het ook echt zo werkt.

- **Benodigdheden**

Zodra je doel duidelijk is, denk je na over de benodigdheden. **Je gaat op zoek naar materialen en financiering.** Om in het voorbeeld te blijven: misschien wil het lokale tuincentrum wel meedoen. Zij kunnen dan ook meteen de bakken en de planten leveren.

Daarnaast heb je gereedschap en medewerkers nodig. Ook moet je toestemming vragen bij de gemeente. En je wilt natuurlijk bewoners betrekken. Op deze manier breng je in kaart wat je nodig hebt om je plan te kunnen realiseren.

- **Taakverdeling**

Bij het nadenken over benodigdheden merk je al snel dat er heel wat gedaan moet worden om dit project te kunnen realiseren. Maar **wie doet wat? En wie houdt het overzicht?** Dit zet je ook in het plan.

- **Tijdpad**

Tussen nu en de uitvoering moet er dus veel gebeuren. **Als je in beeld hebt wat dat precies is en wie daarbij wat doet, dan zet je dat allemaal in een tijdlijn.** Zo krijg je overzicht in wat wanneer klaar moet zijn. En je kunt afstrepen wat klaar is.

- **Evaluatie**

Een onderdeel van je plan is ook hoe je de uitvoering na afloop gaat evalueren. **Wat wil je dan meten en wie wil je daarbij betrekken?**

Intermezzo

Nu we toch stilstaan bij evalueren, even een vraag: Soms blijkt dat een plan niet werkt zoals je het had bedacht. In die situatie kan een Franse uitdrukking je helpen: *reculer pour mieux sauter*. Wat betekent deze uitdrukking? Je krijgt 30 seconden de tijd om het antwoord te vinden. Deze volgt aan het einde van de video.

Al doende een weg zoeken

Ik had beloofd dat de dolfijn nog terug zou komen. Het eerste deel van de video sloot ik af met evalueren. Ik ga ervan uit dat de meeste proefplekken hun weg al doende moeten zoeken. **Ze doen aannames, stellen doelen, maken plannen**, voeren die uit, evalueren ze en gaan weer verder met bijgestelde plannen. Zoals een dolfijn steeds een stukje zwemt, even boven water komt, om zich heen kijkt en dan weer onderduikt om verder te zwemmen.

Het maken en uitvoeren van plannen kun je op verschillende manieren aanpakken. **In een voorspelbare omgeving wordt meestal gekozen voor 'projectmatig werken'**. Hierbij doorloop je wel verschillende fases. Maar in een redelijk rechte lijn werk je van a via b en c naar d. Dat kan omdat er behoorlijk sprake is van een 'bekende weg'.

Bij een proefplek is er vaak geen 'bekende weg'. Dan is het beter om 'kort cyclisch' te werken. Zoals de dolfijn: steeds een stukje zwemmen en dan weer boven water komen voor de volgende duik.

Stel: jullie missie is om twintigers in de omgeving te bereiken en te voeden met waarden vanuit het evangelie. Je maakt dan een plan om dat doel te bereiken. Dit begint met een aanname. Je denkt iets te weten over twintigers, hun leefwereld en hun behoeften. Op basis van die aanname doe je een experiment. Je organiseert een bijeenkomst op zondagavond in een plaatselijk café, waarin ruimte is voor gesprek over levensvragen, zingeving en geloof.

Tijdens het experiment meet je of je aanname over deze doelgroep wel klopt. Je vraagt bijvoorbeeld aan de aanwezigen waarom ze deelnemen en of de vorm, de gekozen locatie en het tijdstip goed bij hen aansluiten. Misschien blijkt dan dat de deelnemers veel liever op zondagmorgen elkaar zouden willen ontmoeten. En dan niet in de setting van een café maar tijdens een boswandeling.

Na afloop van het experiment kom je als team bij elkaar rond de vraag: wat leren we van dit experiment, wat betekent het voor onze aanname over de doelgroep en voor een volgend experiment? Neem hierin ook altijd de geestelijke dimensie mee: wat denk je dat God hiermee duidelijk wil maken? Op basis daarvan start je weer een nieuwe cyclus.

Dus in plaats van de hele route in één keer helemaal uit te stippelen, zet je op basis van een aanname steeds een experimentele stap in de richting van je missie. Daarmee duik je de praktijk in. In de praktijk meet je dingen om te testen of het klopt wat je van tevoren had bedacht. Vervolgens kom je weer boven water om van je metingen te leren voor de volgende duik.

Afronding

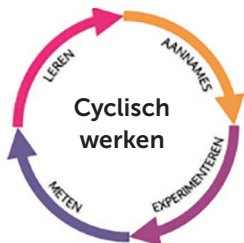
Kort samengevat is mijn boodschap in deze video dat je bij je missie doelen stelt op basis van aannames. Vervolgens maak je daarbij een plan. Tijdens de uitvoering check je of het klopt wat je van tevoren hebt bedacht. Op basis daarvan stel je je plan weer bij. Of je maakt een nieuw plan voor een volgende stap op je pioniersreis.

De Franse uitdrukking waar ik nog op zou terugkomen, heeft hier ook mee te maken. *Reculer pour mieux sauter* betekent letterlijk: een stap terug doen om beter te kunnen springen. In figuurlijke zin betekent het: de tijd nemen om je te bezinnen, zodat je daarna beter verder kunt. Dit is vaak ook nodig om meer vanuit Gods perspectief naar het vervolg van je route te kunnen kijken.

Jullie kunnen nu aan de slag met een werkvorm naar keuze. Succes!

Werkblad: Actieplan

100 dagen actieplan

Missie

Onze buurt een beetje mooier maken, met glimpen van Gods nieuwe wereld

Doelen

Doel#1: De buurt opfleuren door 10 fleurige plantenbakken te plaatsen voor Pasen

Doel#2:

Doel#3:

Doel#1: De buurt opfleuren door 10 fleurige plantenbakken te plaatsen voor Pasen

Acties	Planning	Middelen	Kosten	Wie?
Contact leggen met het tuincentrum Ect.	1e week maart	Plantenbakken, potgrond en planten die bloeien rond Pasen	500 euro	Jan

Doel#2:

Acties	Planning	Middelen	Kosten	Wie?

Doel#3:

Acties	Planning	Middelen	Kosten	Wie?

Tool voor het bepalen van een vervolgroute

Klik [hier](#) voor een printbare download van de onderstaande tool.
Of teken de tool zelf na op een groot vel papier.

Vervolgroute voor onze proefplek

Thema:Datum routebepaling:

Wat willen we bereiken?	Wat hebben we nodig?	Welke concrete stappen gaan we zetten?	Wie is verantwoordelijk?	Wat zijn belangrijke aandachtspunten?

